Najvyšší súd
Slovenskej republiky

4 Sž 17/2005-32

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Kolárska 6, P.O.Box 155,
810 00 Bratislava 1
29 -01- 2007
Podacie číslo: 498
Číslo spisu:
Prílohy/listy:
Vybavuje:

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľky **MAC TV, s.r.o.**, Brečtanová č.1, Bratislava proti odporkyni **Rade pre vysielanie a retransmisiu**, Nám. SNP č.12, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovanej číslo RP/197/2004 a RP/198/2004 z 21.decembra 2004, rozhodol

takto:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne číslo RP/197/2004 z 21. decembra 2004 a rozhodnutie č.RP/198/2004 z 21. decembra 2004 **potvrdzuje.**

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie:

Rozhodnutím číslo RP/197/2004 z 21. decembra 2004, vydaným v správnom konaní číslo 277-PgO/O-1459/2004, odporkyňa (ďalej len „Rada") rozhodla, že navrhovateľ: ***I.*** *porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zák. č.308/2000 Z.z.* o vysielaní a retransmisii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") tým, že *dňa 16. mája 2004 o cca 11.15 hodine* odvysielal upútavku na program „Dotyk smrti", ktorá by mohla svojím obsahom ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie alebo emocionálny stav, *za čo* mu podľa § 64 ods.1 písm. d/ zákona uložila pokutu 40.000 Sk určenú podľa § 67 ods. 3 písm. h/ zákona ; **II.** *porušil povinnosť ustanovenú* v § 20 ods. 4 zákona tým, že dňa 16.mája 2004 o cca 11.15 hodine odvysielal upútavku na program „Dotyk smrti" bez zohľadnenia jej vekovej vhodnosti pre maloletých pri jej zaradení do programu, za čo mu podľa § 64 ods.1 písm. a/ zákona uložila sankciu – upozornenie na porušenie zákona; **III.** *opakovane porušil povinnosť ustanovenú* v § 20 ods. 5 zákona tým, že pri klasifikácii upútavky na program „Dotyk smrti"

odvysielanej dňa 16. mája 2004 o cca 11.15 hodine neuplatnil Jednotný systém označovania programov (ďalej len „JSO") v súlade s podmienkami, ktoré podľa § 20 ods. 6 určila Rada, za čo mu podľa § 64 ods.1 písm. d/ zákona *uložila pokutu* 40.000 Sk určenú podľa § 67 ods. 3 písm. d/ zákona.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ dňa 16. mája 2004 o cca 11.15 hodine odvysielal upútavku v znení: *„Já nechci umřít* (krvácajúci muž v sanitke), *to já chci umřít, já, já chci umřu* (jeho spolupacient v sanitke). **So životom v rukách,** *žádný umírání* (zakrvavený záchranár sanitke pripravuje infúziu), **so smrťou v pätách** (záchranár vybieha zo sanitky), *zachránil jsi mi život* (pacient na lôžku), *ty všivavej zmetku, nedělej to* (záchranár dáva šoky pacientovi v kóme) **a očami, ktoré si všetko pamätajú**, *Franku, proč jsi mě zabil?* (záber na tvár ženy najprv s výčitkou, potom mŕtvu) *Zachránit někomu život, to je jako se zamilovat, nejlepší droga na světe To pak celé dny, někdy i týdny chodíte po ulicích ako stvořitel."* (Zábery zo záchranných akcií – ľudia na ulici akoby sami vstávali a záchranár im podáva ruky, zábery na muža ležiaceho na zábradlí balkóna, muža prepadajúceho cez zábradlie balkóna, údery tyčou do sanitky, záber do šokom oživenej tváre mladíka). N. Cage v pekelnej službe nebeských hodnôt *To hlavní je láska a milosrdenství"* (výrok optimistického čierneho záchranára). Pred očami záchranára v dvojexpozícii defilujú postavy. *„Dotyk smrti v sobotu v noci na JOJke."* Upútavku sprevádza slovenský komentár nastrihaný do obrazov s českým dabingom v zmysle § 20 ods. 3 zákona .

V zmysle § 20 ods. 3 zákona *upútavka* ako inú zložku programovej služby, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav, sa *nesmie vysielať v čase od 6.00 do 22.00 hod.*

Podľa § 20 ods. 5 zákona na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti je vysielateľ televíznej programovej služby povinný zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania programov adresovaný rodičom a vychovávateľom maloletých, informujúci o vhodnosti programov pre vekové skupiny maloletých do 7, 12 a 18 rokov.

Upútavka rovnako ako film, ktorý navrhovateľ odvysiela po 22.00 hodine (cca o 22.34 hod.), *bola označená piktogramom „nevhodné pre maloletých do 15 rokov"*. Bola zostrihaná zo záchranných akcií, pričom *vysielateľ sa pri jej výrobe nevyhol scénam, zachytávajúcim zábery na obete násilia, obete drogovej závislosti, taktiež v nej boli zobrazené prízraky pacientov, ktorých sa hlavnému hrdinovi nepodarilo zachrániť, blúdili ulicami s výčitkou na tvári.* Samotný film bol zaradený do vysielania po 22.00 hodine z dôvodu jeho spôsobilosti ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav.

Rada dospela k záveru, že v rozpore s § 20 ods. 4 zákona *navrhovateľ nezohľadnil vekovú vhodnosť upútavky pre maloletých. Taktiež dospela k záveru, že upútavka patrila do kategórie „nevhodné a neprípustné pre skupinu maloletých"*

a nebola označená v súlade s § 20 ods.5 zákona *v spojení s čl. VII ods. 1 písm. a/, c/, f/ a g/ JSO.*

Za porušenie povinností ustanovených v § 20 ods. 3, 4 zákona boli navrhovateľovi už v minulosti uložené sankcie - upozornenia na porušenie zákona a za porušenie povinnosti ustanovených v § 20 ods. 5 ZT pokuta 20.000 Sk.

Navrhovateľ napadol rozhodnutie číslo RP/197/2004 včas podaným odvolaním. *Namietol, že upútavka svojím obsahom neodôvodňovala zaradenie po 22.00 hodine,* preto nemohla byť v rozpore s § 20 ods.3 zákona. Podľa jeho názoru upútavka na program vysielaný po 22.00 hodine nemusí byť takisto odvysielaná až po 22.00 hodine. Upútavka *bola označená zodpovedajúcim piktogramom* informujúcim rodičov a vychovávateľov *o nevhodnosti programu pre vekovú kategóriu maloletých do 15 rokov*. Pri označení vychádzal z príslušných zákonných ustanovení a čl.II ods. 2 a 3 JSO a dokonca posunul vekovú hranicu vyššie, keď napríklad vo Francúzsku bol tento program klasifikovaný ako vhodný pre vekovú kategóriu od 12 rokov, v Španielsku od 13 rokov.

Upútavku nebol povinný odvysielať po 22.00 hodine, lebo v ustanovení § 20 ods. 3 zákona sú použité dva pojmy „program alebo iné zložky programovej služby" s uvedením vylučovacej spojky „alebo".

Navrhovateľ namietal aj to, že *Rada mu uložila tri sankcie za jedno odvysielanie, pričom jednotlivé ustanovenia sú vzájomne obsahovo prepojené a zákon neobsahuje ustanovenie umožňujúce uložiť viacnásobne pokutu za tú istú programovú zložku.* Žiadal preto, aby súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie.

Vec bola na Najvyššom súde vedená pod sp. zn. 1 Sž 16/2005.

Odporkyňa sa vo vyjadrení k odvolaniu pridržiavala dôvodov uvedených v rozhodnutí a navrhla, aby súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

K prvej námietke navrhovateľa poukázala na to, že podľa čl.XII ods. 4 JSO vysielateľ označí upútavku k programu označením totožným s programom. Sankcia bola navrhovateľovi uložená za porušenie § 20 ods.5 zákona v súvislosti s nesprávnym uplatnením JSO.

Z vyjadrenia odporkyne k druhej námietke navrhovateľa vyplýva, že spojka „alebo" v ustanovení § 20 ods.3 zákona je významovo identická so spojkou „a".

K námietke o viacnásobnom sankcionovaní za odvysielanie jednej upútavky odporkyňa uviedla, že podľa jej názoru jedným skutkom môže dôjsť k porušeniu viacerých ustanovení právnej normy. Odvysielaním upútavky o 11.15 hodine bola naplnená skutková podstata troch ustanovení zákona - § 20 ods. 3 zákona, § 20 ods. 4 zákona a § 20 ods. 5 zákona. Sankciu je možné vysielateľovi uložiť v súlade s § 67 ods. 3 písm. d/ a h/ zákona za porušenie každej jednotlivej povinnosti, lebo uloženie sankcie za porušenie jedného ustanovenia nekonzumuje sankciu, ktorú by bolo možné uložiť za porušenie ďalšieho ustanovenia.

Ďalším rozhodnutím číslo RP/**198**/2004 z 21.decembra 2004, vydaným v správnom konaní č.278-PgO/O-1460/2004 Rada rozhodla, že navrhovateľ opakovane porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 5 zákona tým, že pri klasifikácii programu „Dotyk smrti", *odvysielaného 22.mája 2004 o cca 22.34 hodine* neuplatnil JSO v súlade s podmienkami, ktoré podľa § 20 ds.6 určila Rada, *za čo mu* podľa § 64 ods.1 písm. d/ zákona *uložila* sankciu – *pokutu* určenú podľa § 67 ods. 3 písm. d/ zákona v sume *40.000 Sk*

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom na násilie, slovnú agresivitu, vulgárny jazyk a drogovú závislosť obsiahnuté vo filme „Dotyk smrti", Rada dospela k záveru, že uvedený film patrí do kategórie nevhodných a neprípustných pre skupinu maloletých, pričom nebol kvalifikovaný v súlade s § 20 ods. 5 zákona v spojení s čl. VII ods.1 písm. a/, c/, f/ a g/ JSO. O uložení pokuty vo výške 40.000 Sk rozhodla vzhľadom na to, že navrhovateľ ustanovenie § 20 ods. 5 zákona porušil už v minulosti a bola mu za to aj uložená pokuta 20.000 Sk.

Navrhovateľ napadol i toto rozhodnutie včas podaným odvolaním. Namietol, že pri označení programu „Dotyk smrti" vychádzal z príslušných zákonných ustanovení a čl. II ods. 2 a 3 JSO a aj z týchto dôvodov dokonca posunul vekovú hranicu vyššie (napríklad vo Francúzsku bol tento program klasifikovaný ako vhodný pre vekovú kategóriu od 12 rokov, v Španielsku od 13 rokov). Uvedený *program bol zaradený až po 22.00 hodine, teda v čase, ktorý nie je* v zmysle § 20 ods. 3 ZT *vyhradený maloletému divákovi a označenie prípustnosti pre vekovú kategóriu od 15 rokov bolo jasným vyjadrením charakteru programu.* Podľa názoru navrhovateľa *v súlade s čl. VII ods. 3 JSO program bolo možné z kategórie nevhodných a neprístupných pre maloletých vyňať* ako program vytvorený za účelom prevencie a výchovy, s nezameniteľným, zreteľným a veku primeraným preventívnym zámerom, najmä pokiaľ ide o niektoré oblasti sexuálnych vzťahov alebo závislosti rôzneho druhu.

Vec bola na Najvyššom súde vedená pod sp. zn. 4 Sž 17/2005.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. K námietkam navrhovateľa uviedla, že program „Dotyk smrti" je z hľadiska spôsobu podania žánru filmová dráma o utrpení a beznádeji očami záchranára. Dej sa odohráva v nočných pochmúrnych uliciach Manhattanu, znázorňuje prostredie a obete drogovej závislosti, scény násilia, duchov mŕtvych, ktorých hlavný hrdina nedokázal zachrániť, ktorí ho prenasledujú a vyčítajú mu vlastnú smrť. V programe sa vyskytujú scény zobrazujúce násilie, slovnú agresivitu, drogovú závislosť a bol v ňom zachytený aj vulgárny jazyk. Ako filmová dráma tento program nespĺňa podmienku jasného a veku primeraného preventívneho zámeru. Program neprináša objektívne, reálne informácie o veciach a javoch v náučnej podobe, nie je teda dokumentárnym, vzdelávacím programom. Nespĺňa preto atribúty programov vymedzených v čl .II ods. 3 JSO.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4 Sž 17/2005 z 2 .mája 2006 spojil na spoločné konanie pod číslom 4 Sž 17/2005 veci vedené pred ním pod sp. zn. 4 Sž 17/2005 a 1 Sž 16/2005, vec prejednal na pojednávaní a dospel k záveru, že odvolaniam navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie (§ 20 ods.1 zákona).

Zobrazovanie neodôvodneného násilia na účely tohto zákona je šírenie správ, slovných výpovedí alebo obrazov, kde sa násilný obsah dostáva neopodstatnene do popredia vzhľadom na kontext týchto správ, slovných výpovedí alebo obrazov (§ 20 ods.2 zákona).

Programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav, sa nesmú vysielať v čase od 6.00 h do 22.00 h (§ 20 ods. 3 zákona).

Pri zaraďovaní jednotlivých programov do vysielania je vysielateľ televíznej programovej služby povinný zohľadňovať vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých (§ 20 ods. 4 zákona).

Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti je vysielateľ televíznej programovej služby povinný zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania programov adresovaný rodičom a vychovávateľom maloletých, informujúci o vhodnosti programov pre vekové skupiny maloletých **do 7, 12 a 18 rokov** (§ 20 ods.5 zákona).

Jednotný systém označovania programov a podmienky jeho uplatňovania určí rada (§ 20 ods. 6 prvá veta zákona).

Za porušenie povinnosti uloženej zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá upozornenie na porušenie zákona (§ 64 ods. 1 zákona písm. a/) a podľa § 64 ods.1 písm. d/ zákona pokutu.

Rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby od 20.000 Sk do 2 000.000 Sk ak nezabezpečil klasifikáciu a označenie programov (§ 20 ods. 5) alebo neuplatnil toto označenie v rámci ním vysielanej programovej služby (§ 67 ods. 3 písm. d/zákona) a podľa § 67 ods. 3 písm. h/ zákona v prípade ak vysiela programy a iné zložky programovej služby, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie alebo emocionálny stav v čase od 6.00 h do 22.00 h (§ 20 ods. 3).

Jednotný systém označovania programov z hľadiska vekovej vhodnosti a podmienky jeho uplatňovania (JSO) nadobudol účinnosť 1. septembra 2001.

Podľa čl. II ods.2 JSO vysielateľ označuje programy s vedomím, že má zabezpečiť základnú informáciu o vhodnosti alebo nevhodnosti programu vzhľadom na perceptuálnu alebo emočnú kapacitu alebo sociálnu zrelosť jednotlivých vekových skupín.

Podľa čl. II ods. 3 JSO vysielateľ posúdi a zaradí do vysielania všetky zložky programovej služby, vrátane oznámení vysielateľa o vlastnom programe (ďalej len „upútavky"), reklamného, telenákupného alebo doplnkového vysielania, so zreteľom na výskyt násilia, sexuálnych scén, vulgárneho jazyka alebo zobrazenej nahoty.

Podľa čl. III ods.1 JSO vysielateľ je povinný označiť programy, ktoré sú:
a) nevhodné a neprístupné pre celú skupinu maloletých (0-18 rokov),
b) nevhodné pre maloletých vo vekovej podskupine 0- až 12 rokov,
c) nevhodné pre maloletých vo vekovej podskupine 0 až 7 rokov,
d) určené maloletým vo vekovej skupine 0 – 12 rokov.

Z návrhov navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutí odporkyne vyplýva, že si bol vedomý charakteru a obsahu programu „Dotyk smrti" a sám ho označil za prípustný pre vekovú kategóriu od 15 rokov. Zákon však také označenie prípustnosti nepozná a preto navrhovateľ mal v súlade s § 20 ods. 5 zákona informovať o vhodnosti programov pre vekovú skupinu **18 rokov.** Program podľa svojho obsahu ani podľa názoru súdu nie je programom na účel prevencie a výchovy, s nezameniteľným, zreteľným a veku primeraným preventívnym zámerom, najmä pokiaľ ide o niektoré oblasti sexuálnych vzťahov a drogovej závislosti. Vzhľadom na to záver Rady, že program nespĺňa atribúty programov vymedzených v čl. II ods. 3 JSO a uloženie pokuty 40.000 Sk považoval súd za správne a zákonné a preto uvedené *rozhodnutie č.RP/198/2004 podľa § 205q ods. 2 OSP potvrdil.*

Vychádzajúc zo záveru, ktorý viedol k potvrdeniu rozhodnutia č. RP/198/2004 mal súd za preukázané, že navrhovateľ neoznačil upútavku odvysielanú dňa 16. mája 2004 o cca 11.15 hodine v súlade s § 20 ods. 5 zákona a čl. III ods. 1 písm. d/ JSO ako nevhodnú a neprístupnú pre celú vekovú skupinu maloletých (0-18 rokov). Rozhodnutie č. RP/197/2004 v časti **III. o** uložení pokuty vo výške 40.000 Sk preto súd považoval za súladné so zákonom.

Súd sa stotožnil s názorom Rady o nevhodnosti obsahu upútavky pre maloletých a rozhodnutie č .RP/197/2004 v časti **II.**, ktorou za odvysielanie upútavky bez zohľadnenia jej vekovej vhodnosti pre maloletých bola navrhovateľovi uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona, považoval taktiež za správne a v súlade so zákonom.

Rozhodnutím č.RP/197/2004 v časti **I.** Rada uložila pokutu za porušenie povinnosti uvedenej v § 20 ods. 3 zákona, t.j. za odvysielanie upútavky v čase od 6.00 hodiny do 22.00 hodiny. Pokiaľ sa navrhovateľ namietal, že spojka „alebo" má v § 20 ods. 3 zákona charakter vylučovacej spojky, s týmto jeho názorom nemožno súhlasiť. Z obsahu ustanovenia § 20 ods. 3 zákona podľa názoru súdu totiž logicky vyplýva, že v čase od 6.00 hodiny do 22.00 hodiny nemožno vysielať nielen nevhodné programy, ale aj iné nevhodné programové zložky, napríklad upútavky. Slovo „alebo" v danom ustanovení má preto význam slova „a", spájajúceho viac možností. Z uvedeného dôvodu a vzhľadom na vyššie uvedený záver súdu o nevhodnosti upútavky súd považoval úvahu odporkyne o porušení povinnosti navrhovateľa za uložení pokuty vo výške 40.000 Sk za správne a v súlade so zákonom.

Navrhovateľ namietal nezákonnosť rozhodnutia č. RP/197/2004 aj z dôvodu uloženia troch sankcií za ten istý skutok. Aj podľa názoru súdu však odvysielaním upútavky dňa 16. mája 2004 cca o 11.15 hodine navrhovateľ porušil viacero zákonných povinností, t.j. porušil svoju povinnosť uloženú mu tak v § 20 ods. 3 zákona, ako aj v § 20 ods. 4 zákona a v § 20 ods. 5 zákona. Zákon v žiadnom ustanovení nevylučuje možnosť uloženia pokuty za porušenie viacerých ustanovení jedným skutkom. Ustanovenie § 64 ods. 1 v spojení s § 67 ods. 3 zákona umožňuje uložiť sankciu za porušenie každej jednotlivej povinnosti. Odporkyňa preto rozhodla o uložení troch sankcií za porušenie troch povinností v súlade so zákonom.

Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že aj rozhodnutie č. RP/197/2004 je správne a v súlade so zákonom a preto ho podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 250 l ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 OSP, lebo navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyni trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c OSP).

V Bratislave dňa 27. októbra 2006

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: